

*К.В. Сидоренко, к.е.н., Д.І. Бойчук
(Національний авіаційний університет, Україна)*

Розвиток міжнародної корпоративної інтеграції в авіаційному бізнесі

Досліджено сучасні особливості міжнародної корпоративної інтеграції в авіаційному бізнесі. Зокрема охарактеризовано переваги від залучення авіабізнесу, в інтеграційні процеси, як от економія на масштабі, розширення маршрутної мережі, збільшення кількості та підвищення якості послуг авіапасажирам, підвищення конкурентоспроможності. Визначено недоліки та перспективи розвитку міжнародної кооперації авіапідрприємств.

У сучасних умовах динамічного розвитку світового господарства міжнародна корпоративна інтеграція є однією з ключових стратегій розвитку авіаційного бізнесу, що дозволяє авіакомпаніям знизити витрати та покращити якість обслуговування пасажирів. Наразі така стратегія набуває все більшої популярності, адже дозволяє підвищити конкурентоспроможність авіакомпаній та забезпечити більш широкий вибір послуг для пасажирів.

Проблематику та сучасні особливості міжнародної економічної інтеграції в умовах динамічного розвитку світового ринку авіаційних перевезень досліджували науковці Бугайко Д.О., Вовк О.М., Гуріна Г.С., Набок І.І., Побережна З.М., Побоченко Л.М., Полоус О.В. та інші. Водночас, враховуючи вагомий напруження та результати наукових досліджень вчених, вимагає поглибленого вивчення питання відродження економіки України у повоєнний період, зокрема її авіаційного сектору, чому може сприяти включення авіаційного бізнесу України в міжнародні інтеграційні процеси.

Об'єктом дослідження є процеси інтеграційної взаємодії господарюючих суб'єктів у рамках виробничої кооперації.

Предметом дослідження є умови та чинники формування міжнародних інтеграційних корпоративних стратегій у міжнародному авіаційному бізнесі.

Міжнародна корпоративна інтеграція є важливою стратегією для авіакомпаній, яка дозволяє їм знизити витрати та забезпечити більш широкий вибір послуг для пасажирів. Завдяки міжнародній корпоративній інтеграції авіакомпанії можуть здійснювати спільні рейси, використовувати спільну мережу маршрутів, об'єднувати свої бонусні програми та забезпечувати пасажирів ширшим спектром послуг.

Однією з головних переваг міжнародної корпоративної інтеграції є підвищення конкурентоспроможності авіакомпаній. Конкуренція на ринку авіаперевезень стає все більш жорсткою і тому авіакомпанії починають об'єднуватися для того, щоб зменшити витрати та підвищити якість обслуговування пасажирів. Наприклад, за допомогою спільної мережі маршрутів авіакомпанії можуть зменшити кількість порожніх рейсів, що дозволяє знизити витрати на паливо та утримання повітряних суден.

Іншою важливою перевагою міжнародної корпоративної інтеграції є покращення якості обслуговування пасажирів. Авіакомпанії можуть

об'єднувати свої бонусні програми, що дозволяє пасажиром заробляти та використовувати бонусні бали на різних авіалініях. Крім того, спільні рейси дозволяють пасажиром здійснювати зручні пересадки та отримувати більш широкий вибір місць для придбання квитків.

Також важливим аспектом міжнародної корпоративної інтеграції в авіаційному бізнесі є можливість зниження витрат. Коли авіакомпанії об'єднуються, вони можуть скористатися економією масштабу, зменшити дублювання функцій та оптимізувати логістику. Крім того, об'єднання може дозволити авіакомпаніям скоротити витрати на закупівлю пального та інших ресурсів завдяки отриманню більш вигідних умов від постачальників.

Можливість підвищення рівня безпеки є однією з вагомих переваг міжнародної корпоративної інтеграції в авіаційному бізнесі [4]. Об'єднані авіакомпанії можуть стандартизувати свої процедури та впровадити єдині правила безпеки, що дозволить знизити кількість ризикових ситуацій та підвищити лояльність клієнтів до авіаційної індустрії в цілому.

На сьогоднішній день авіаційний бізнес характеризується високим рівнем конкуренції та постійною боротьбою за ринкові позиції [2]. У зв'язку з цим, міжнародна корпоративна інтеграція стала невід'ємною частиною розвитку авіаційного бізнесу. У світі функціонує декілька великих авіаційних альянсів, таких як Star Alliance, OneWorld та SkyTeam. Вони складаються з десятків авіакомпаній з різних країн світу та забезпечують пасажиром можливість подорожувати з пересадками в будь-яку точку світу, отримувати знижки на авіаквитки та використовувати спільні сервіси та програми лояльності.

У більшості випадків авіакомпанії, які входять до складу альянсів, ризикують своєю незалежністю, але водночас об'єднують ресурси для забезпечення більш ефективної та конкурентоспроможної діяльності [1]. З іншого боку, деякі авіакомпанії виходять за межі традиційних альянсів та створюють нові форми корпоративної інтеграції, як от код-шерінг та інтерлайн-угоди. Дані форми співпраці дозволяють авіакомпаніям розширювати мережу маршрутів і нарощувати обсяги авіаперевезень за рахунок спільного використання ресурсів. Набуває поширення міжнародна кооперація з іншими компаніями у сфері авіації, наприклад, з аеропортами та виробниками авіаційного обладнання [5].

Незважаючи на переваги міжнародної корпоративної інтеграції в авіаційному бізнесі, існують певні недоліки, які також варто враховувати:

1. Структурні зрушення на місцевих ринках: залучення зарубіжних інвесторів може призвести до відчуження місцевих компаній та їхніх споживачів, зниження конкуренції на місцевому ринку, що може бути невигідним для споживачів.

2. Культурні дисбаланси: при злитті або придбанні компаній з різних країн можуть виникнути проблеми через культурну різницю. Різні стилі управління та спілкування можуть призвести до конфліктів між співробітниками.

3. Потреба в координації: міжнародна корпоративна інтеграція потребує багато часу та ресурсів для забезпечення ефективної координації між різними

компаніями. Недостатня координація може призвести до помилок та невдач в бізнесі.

4. Політичні ризики: іноземні інвестиції можуть бути чутливі до змін політичної ситуації в країні-інвесторі. Різні правові рамки та різниця в культурі можуть зробити бізнес ускладненим.

5. Фінансові ризики: залучення капіталу та злиття може призвести до значних фінансових ризиків для інвесторів та значних збитків для компаній.

Перспективи розвитку міжнародної корпоративної інтеграції в авіаційному бізнесі досить широкі і мають потенціал для подальшого зростання та експансії. Розвиток технологій, зокрема, цифрових, може значно полегшити процеси корпоративної інтеграції та створити нові можливості для співпраці між авіакомпаніями [6; 7].

Одним з напрямів розвитку є зростання регіональної співпраці між авіакомпаніями [3]. Така співпраця може включати спільне виконання рейсів, обмін технологіями та досвідом, а також спільний розвиток нових маршрутів. Це може стати ефективним рішенням для забезпечення стабільності та підвищення конкурентоспроможності авіакомпаній на регіональних ринках.

Висновки

Розвиток нових форм співпраці та партнерства може стати ключовим фактором у забезпеченні подальшого зростання міжнародної корпоративної інтеграції в авіаційному бізнесі. Наприклад, це можуть бути співтовариства між авіакомпаніями, об'єднання залізничних та автомобільних перевізників з авіаційними компаніями тощо.

Таким чином, міжнародна корпоративна інтеграція в авіаційному бізнесі є важливим засобом забезпечення ефективності та конкурентоспроможності авіакомпаній. Вона дозволяє забезпечити більш широке географічне покриття авіап перевезень, знизити витрати, підвищити рівень авіаційної безпеки та безпеки польотів, покращити якість обслуговування пасажирів.

Список літератури

1. Князева Т.В., Полоус О.В. Фактори впливу на конкурентоспроможність авіатранспортних послуг в світогосподарській системі // Наукові перспективи. Серія «Економіка». 2022. №10 (28). С. 128-141. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-10\(28\)-128-141](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-10(28)-128-141).

2. Побережна З. М. Формування ключових компонентів забезпечення конкурентоспроможності бізнес-моделі авіапідприємств // Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2021. №2 (74). С. 168-178. <https://doi.org/10.33271/ebdut/74.168>.

3. Соколова З., Набок І., Прокоп'єва А., Сидоренко К., Бойчук Д., Родіонов П. Аналіз ефектів утілення угоди про спільний авіаційний простір із ЄС для галузі пасажирських авіап перевезень України в довоєнний період // Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2022. №6 (47). Р. 400-423. <https://doi.org/10.55643/fcaptr.6.47.2022.3937>.

4. Bugayko D.O., Gurina G.S., Korzh M.V., Sydorenko K.V. Challenges of sustainable development and safety of world civil aviation in the conditions of globalization // Intellectualization of logistics and Supply Chain Management. [Online]. 2022. vol.16. P. 41-50, available at: <https://smart-scm.org/en/journal-16-2022/challenges-of-sustainable-development-and-safety-of-world-civil-aviation-in-the-conditions-of-globalization/>. <https://doi.org/10.46783/smart-scm/2022-16-3>.

5. Hrychkoiedova M., Sydorenko K. World experience integrating international airports to global aviation alliances // Стратегія розвитку України. 2019. № 2. С. 89-93.

6. Pobochenko L. Current Trends in the Development of the Global Business Aviation Market in Conditions of Digitalization. Fundamental shifts in geo-economic systems of the world : international collection of scientific works // National Academy of Sciences of Ukraine ; State Organization "Institute for Economics and Forecasting of the NAS of Ukraine". 2023. P. 200-203. <http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2023/03/Fundamental-shifts-in-geo-economic-systems-of-the-world.pdf>.

7. Reshetnikova I., Smerichevskyi S., Vovk O., Astakhov K. Assessment of Effectiveness of Modernization of Transport Enterprises in the Context of Analysis of Innovation Determinan // Marketing and Management of Innovations. 2021. №4. P. 237-252. <http://doi.org/10.21272/mmi.2021.4-19>.